

SAVJET

RADIO I TELEVIZIJE CRNE GORE

Komisija za predstavke i prigovore

slušalaca i gledalaca

Broj : 01-

Podgorica, 08.08.2020. god.

S A V J E T U

RADIO I TELEVIZIJE CRNE GORE

Predmet: Zapisnik Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca sa sjednice održane 08. avgusta 2020. godine.

Na osnovu dopisa koji je Komisiji za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca dostavila Koalicija „Crno na bijelo“, Komisija je održala elektronsku sjednicu 08. jula 2020. godine sa početkom u 20:30h. Prigovor je dostavljen istog dana u 10:41 minut na email adresu Savjeta RTCG. Stim u vezi Savjet je dužan u skladu sa članom 10 Pravila o izvještavanju RTCG o predizbornoj kampanji za parlamentarne izbore, koji će se održati 30. avgusta 2020. godine odgovori u roku od 24 sata.

U radu po ovom prigovoru učestvovali su Milan Radović, predsjednik Komisije i David Delibašić, član Komisije. Tok sjednice pratila je Tamara Bulatović, tehnički sekretar Savjeta.

Povod za dostavljanje prigovora je odbijanje emitovanja video spota ove koalicije od strane uredničkog tima TVCG.

U skladu sa Pravilima upućen je poziv uredničkom timu da dostave izjašnjenje, što su oni učinili putem email-a u 20:33h.

Podnosilac prigovora je naveo: “Koalicija "Crno na bijelo", koju čine Građanski pokret URA, Savez građana Civis, Stranka pravde i pomirenja i nezavisni intelektualci u sklopu besplatnih termina po osnovu potvrđene liste za parlamentarne izbore RTCG-u je poslala video spot od 30 sekundi za koji smo ubrzo dobili odgovor Javnog servisu u kome kažu da ga ne mogu emitovati jer je lik predsjednika Crne Gore, gđina Mila Đukanovića u "nekorektnoj tehničkoj modifikaciji" čime smo prekršili član 52 Zakona o izboru poslanika i odbornika i član 13 Pravilnika o praćenju izborne kampanje Savjeta RTCG-a. Najprije, pomenuta odluka nije dostavljena na memorandumu Javnog servisa, bez zavodnog je pečata i potpisa. Dalje, molimo za objašnjenje, uzimajući navedene članove u obzir, na koji način smo ih prekršili i kako je gđin Đukanović u "nekorektnoj tehničkoj modifikaciji" ako imamo u vidu da je njegova izjava koja se čuje u spotu njegova autentična izjava, a i njegov lik nije promijenjen u estetskom smislu osim toga što je za potrebe radnje spota stavljen u hologramu?

Povodom prigovora uredništvo je dostavilo odgovor: „Izborni pul Televizije Crne Gore nije zabranio spot koaliciji “Crno na bijelo”, već joj je samo uputio zahtjev za izmjenu dijela spota u kome se u nekorektnoj tehničkoj modifikaciji prikazuje predsjednik Crne Gore Milo Đukanović. Smatramo da su prekršeni član 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika i član 13 Pravilnika o praćenju izborne kampanje, Savjeta RTCG.

Naime u članu 13 Pravilnika predviđeno je da ukoliko sadržaj dostavljenog materijala ne promoviše izborni program i izborne aktivnosti, Javni servis zadržava pravo da obavijesti predstavnike izborne liste o tome da je neophodno taj sadržaj izmijeniti.

Član 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika obavezuje učesnike predizborne kampanje na fer ponašanje, što je u problematičnom dijelu spota prekršeno. Naime, predsjednik države Crne Gore Milo Đukanović stavljen je u negativan politički kontekst, pri čemu je i po priznanju samog podnosioca prigovora, učinjena hologramska modifikacija lika predsjednika Đukanovića, što je moglo proizvesti vrijeđanje osjećanja dijela javnosti, kako se i navodi u članu 52.

Napominjemo da ćemo spot, ukoliko ga koalicija "Crno na bijelo" prilagodi u spornom dijelu, blagovremeno emitovati.

Smatramo takođe, da je u smislu pomenutih članova neprimjereno da se u negativnom kontekstu, u propagandnim spotovima bilo koje partije u negativnom kontekstu pojavljuju istaknuti članovi i čelnici suparničkih partija i koalicija.

Nakon upoznavanja sa prigovorom i odgovorom uredničkog tima, Komisija nije imala jedinstven stav:

Milan Radović, predsjednik Komisije smatra da je u pitanju pretjerano ograničavanje.

On smatra da se ne argumentuje od strane uredničkog tima na koji je način sporni prilog suprotan zakonu i usvojenim standardima. Da odgovori uredničkog tima ne sadrže obrazloženje i objašnjenje kako urednički tim vidi da se predsjednik pojavljuje u nekorektnoj tehničkoj modifikaciji i kako ovaj video spot može vrijeđati osjećanja dijela javnosti.

Praksa Evropskog suda za ljudska prava polazi od principa da u demokratskom društvu javne ličnosti, posebno državni funkcioneri i političari, moraju da trpe povećan nivo kritike, koji uključuje i "vrijeđanje, šokiranje i uznemiravanje" u kontekstu rasprave o temama od javnog interesa.

Dalje, smatram da inicijalni dokument/obavještanje o neemitovanju spornog video materijala koji je urednički tim dostavio Koaliciji „Crno na bijelo“ nije u skladu sa Zakonom i Pravilima. Isto ne sadrži adekvatno obrazloženje i jasno opisane razloge zašto video spot nije u skladu sa zakonom i Pravilima.

Zakonom o upravnom postupku u članu 22 je definisano da „rješenje u pisanom obliku sadrži uvod, dispozitiv, obrazloženje, uputstvo o pravnoj zaštiti, potpis ovlašćenog službenog lica i pečat javnopravnog organa. Obrazloženje rješenja treba da bude razumljivo i da sadrži kratko izlaganje zahtjeva stranke, činjenično stanje na osnovu kojeg je rješenje donijeto, propise na osnovu kojih je rješenje donijeto, razloge koji, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, upućuju na odluku u dispozitivu rješenja, razloge zbog kojih nije uvažen neki od zahtjeva ili predloga stranke, odnosno nije uzeto u obzir izjašnjenje stranke o rezultatima ispitnog postupka, a kod odlučivanja po slobodnoj ocjeni, glavne razloge za donijetu odluku. Ako žalba ne odlaže izvršenje rješenja, obrazloženje sadrži i pozivanje na propis kojim je to propisano, odnosno detaljne razloge zbog kojih žalba ne odlaže izvršenje rješenja...

...Rješenje potpisuje ovlašćeno službeno lice. Ako se rješenje izdaje u elektronskom obliku, ono mora biti potpisano naprednim elektronskim potpisom.

Izuzetno, prilikom donošenja rješenja na propisanom obrascu, umjesto potpisa može se staviti faksimil.“

Takođe, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda u mišljenju od 28. jula 2020. godine navodi: „Rezolucija (77) 31 Komiteta ministara državama članicama o zaštiti pojedinaca u odnosu na akte uprave sadrži preporuke državama članicama da se u svojoj zakonskoj i upravnoj praksi uvažavaju sledeća načela: a) pravo na saslušanje, b) pravo na pristup informacijama, c) pravo na pomoć i pravnu zaštitu, d) navođenje razloga i obrazloženje, i e) pouka o pravnim lijekovima.“ i da „Ratio legis postojanja obrazloženja odluke o pravima i obavezama je sadržan i u mogućnosti stranaka da odluku pobijaju pravnim lijekom. Zapravo pisana odluka i obrazloženje jedne odluke pruža objašnjenje i logičku vezu onoga što je organ zaključio i kako je došao do odluke, i u krajnjoj liniji – ispitivanje da li su zaključci odluke saobrazni prinudnopravnim propisima i logici.“ Te na kraju „dok Evropski sud za ljudska prava je stava da je samo obrazložena odluka podložna reviziji“

Na kraju, argumentacija koju je dao urednički tim u odgovoru Komisiji a po prigovoru, takođe, ne dokazuje i ne argumentuje na koji način je sporno pojavljivanje predsjednika države gđina Đukanovića suprotno članu 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika i Pravilima o izvještavanju RTCG o predizbornoj kampanji za parlamentarne izbore, koji će se održati 30. avgusta 2020. godine.

Zato predlaže Savjetu RTCG:

Da usvoji prigovor i naloži uredničkom timu da emituje video spot Koalicije „Crno na bijelo“ jer nije dokazano da je isti suprotan članu 52 Zakona o izboru odbornika i poslanika niti je u suprotnosti sa bilo kojim članom Pravila o izvještavanju RTCG o predizbornoj kampanji za parlamentarne izbore, koji će se održati 30. avgusta 2020. godine

David Delibašić, član Komisije smatra da u odluci - da li treba da se spot emituje ili ne, više je sklon prihvatanju uredničkih sugestija tj. da se ostavi prostor autorima na izmjenu djelova. Međutim, nije siguran da li je to pitanje ovog prigovora...Precizno čitajući prigovor podnosioci ne traže emitovanje spota već isključivo objašnjenja uredništva, sa čijim dijelom ima razumijevanje kako je navedeno u nastavku.

On smatra da principi „vrijeđanja, šokiranja i uznemiravanja“ nijesu prihvatljivi, jer smo takvih diskursa imali i previše do sada u političkim „obračunima“. Naprotiv, poželjan je jasan i precizan politički diskurs, jer se ovom „uvredljivom“ može pripisati fokus samo na to – uvrede, gdje se gubi jasna distinkcija argumentacije. Shodno tome i fokus javnosti je sklonjen sa realne problematike na pozicije „šta je ko kome rekao (šokantno)“, čime se ne pojašnjava suština političkog antagonizma. Kritika je svakako poželjna ali gdje je granica „uznemiravanja“ (javnosti)? Lično ne vidi blizak ovaj stav koji je predsjednik komisije iznio u svojoj elaboraciji.

Slaže se sa tim da je inicijalni odgovor bio nepotpun, kao što smo već imali prilike da dobijamo i na osnovu drugih prigovora. Pogotovo u vremenu političke kampanje potrebni su nam precizno elaborirani odgovori u inicijalnim reagovanjima kako bi imali na uvid jasnu poziciju uredništva.

Sa druge strane kada se radi o tehničkoj modifikaciji – tačno je da su u audio segmentu izjave predsjednika autentične. Međutim lik jeste estetski modifikovan, i montiran unutar

kontekstualnog opskurnog okvira (zbog kojeg se problematizuje osjećanje javnosti). U tom smislu je prihvatljiva pozicija navođenja povrede osjećanja dijela javnosti.

Zato predlaže Savjetu RTCG:

Ovo objašnjenje uredništva nalazi kredibilnim „Naime u članu 13 Pravilnika predviđeno je da ukoliko sadržaj dostavljenog materijala ne promoviše izborni program i izborne aktivnosti, Javni servis zadržava pravo da obavijesti predstavnike izborne liste o tome da je neophodno taj sadržaj izmijeniti“.

Na osnovu člana 10 Pravila o izvještavanju RTCG o predizbornoj kampanji za parlamentarne izbore, koji će se održati 30. avgusta 2020. godine Savjet donosi odluku nakon što mu Komisija dostavi zapisnik.

Predsjednik Komisije
Milan Radović

